

EESTI KINDLUSTUS LEHT

Detsember
1939

EESTI KINDLUSTUSTEGELASTE
ÜHINGU VÄLJAANNE

Elule lähemale...

Rõõm on lugeda „Rahvalehte“ tema alati värske, huvitava ja elava sisu tõttu. Sest „Rahvaleht“ kirjeldab elu, nagu see tõeliselt on — mitmekülgne ja ikka vahelduv.

„Rahvaleht“ ei anna uudiseid edasi kuivas protokollistiilis, vaid kirjeldab sündmusi ka nende inimlikust küljest. Ta viib meid asjaosaliste keskele, lastes kaasa elada nende tegevusele, rõõmudele ja muredele. Ja see teebki „Rahvalehe“ elulähedaseks.

Igäiks leiab „Rahvalehest“ midagi endale — erileheküljed mitmelt huvialalt, suur illustreeritud jutulisa, algupäraseid joonealuseid, toredaid naljaseeriaid, rohkesti päevakohaseid pilte jne.

TELLIGE ELULÄHEDANE

„RAHVALEHT“

Telli misel suured soodustused. Kõik tellijad saavad „Esmaspäeva“ 15 sendiga kuus, 3 kuu ja pikema aja tellijale on „Perekonnaleht“ ning „Ajude Gümnaastika“ poole hinnaga. Tellida saate igast postiasutisest.

EESTI KINDLUSTUSLEHT

Nr. 6 (23).

ILMUB 6 NUMBRIT AASTAS

1939.

SISU:

Proloog jõuluks 1939 — R. Parve. — „Ostame ära ...“ — A. Pähkal. — Siit-sealt. — Ebaisikulisus hanketöös A. L. — Kindlustusmehe jõulujutt — Ahasveerus. — On saabunud aeg — J. K. — Hoia kindlustused jõus. — Vana kindlustusmehe jõulurõõm — Rein RannaRoo. — Mida külvad, seda ka lõikad. — Laiast maailmast. — Muster kindlustusjutt. — Kui palju on küllalt? — Arvutusviga. — Meie tõelised võistlejad. — Õnnetuste kroonikat. — Eelarvega inimestega kindlustusjutul.

Proloog jõuludeks 1939.

*Saan krudisedes liugleb üle lume
ja kaugusesse kutsub kellatila,
pea kohal lasub jõulutaevas tume —
nüüid vaikusesse kustub argipäevapila.
Me tuikav süda tunnetest kui ääs
on kuum, sest rahupühad jälle käes.*

*Päev otsa mõtteid valulisi vaevas
me talitusist kumisevaid päid;
kui hämarsuma tõmbus taevas,
veel ainult rahumõtted siia jäid.
Kuid kuskil mööda krudisevat teed
nüüid kirikusse libisevad reed.*

*Meist nukrus pageb nagu jooksujalu
ja rõõmumõtteil oleksid kui tiivad,
sest täna kaovad ängistus ja valu,
kõik muremõtted kibedad ja kiivad.
Meid ümbritsemas rahu leektiv lõõm,
et rahupühad on suur, siiras rõõm.*

*Ja mõte unistelles nagu kandub
taas matkama neid vanu, käidud radu,
kus inimene ise väikseks mandub
ning enesele kuulutab kui kadu.
— On lapsepõlve kaotet kodu see,
nüüid kuhu mõtteis läheb jälle tee.*

*Seal kuumast jõuluvorstist särtsub pann
ja magus-maitsvalt lõhnab verikäkk
ning kuuse juures teotseb vilkalt Mann
kui vetevallast tõusnud habras näkk,
et lõpetada ehtimist ja siis
võiks kajada me kambrist jõuluvõis.*

*On kaunim osa Uues Testamendis
küll lugu Jõululapse vaesest sünnist
— kui ema luges, tajusime endis,
et Lunastaja puudutas me künnist
ning astus sisse, oli meie seas.
Me, lapsed, kuulasime hardalt reas.*

„ . . . Ja rahu maa peal, inimestest hea
[meel . . .“

— see manitsevalt kambris kajas.
Me kuulasime seda aastaid veel ja veel,
nii kaua kuni ema oli majas.
Siis temast lahutas meid aga surm
ja haihtus lapseõlve hurm.

Veel praegu meie kõrvus kaugelt helab
see Sõna, mis meilt nõudis ikka rahu,
ja usume, et edasi meis elab
ka siis, kui rahvaid laastab vaenukahu.
Kui taevast katab pilve pime kiht,
öös paistma ikkagi peab rahusiht.

Ent praegu räägib kahuritemõna
ju kõikjal hävingust ja tapuihast
ning taandunud on rahu helliv sõna.
On inimene — Looja luust ja lihast —
kõik minetanud, mis on kaunis, hää,
ja tõstnud kalgilt vennatapuks käe.

Kuid usume, et siiski leidub rohtu,
mis leevendab kõik karmid vaenumõtted
ja Evangeeliumist veel saame lohtu
ning rahu järgi käivad meie tõtted,
sest inimsüda vajab ikka hääd,
mis sulataks kõik põhjakülmand
[jääd.

Me usume, et jõulukuuse sära
kõik vaenumõtted kannab hingest ära.

RALF PARVE.

„Ootame ära...“

Juba mõnda kuud kestab sõjaolukord Lääne-Euroopas ja sellele lisaks on Soome ja Vene konflikt vaenuvankri toonud Põhja, üsna meie lähedale.

Missuguseid raskusi ja muresid sõda võib kaasa tuua meile ja meie maale, ei tea tänapäeval ükski ennustada. Niipalju on igatahes aga kindel, et ka meie ei jää puutumata sõja läbi esilekutsutud muudatustest majanduslikus elus. Juba olemegi mõnel alal saanud tunda aja tõsidust ja võib ennustada, et nii mõneski osas peame endid veelgi sõjaoludele ümber korraldama.

Raskusi kuhjub meie ekspordile ja ka impordile, mis ei jäta mõju avaldamata meie tööstusele ja põllundusele, seoses aga sellega on takistatud akvisitsioonitöö, eriti aga elukindlustuse alal.

Meile kõigile, kes töötame elukindlustuse alal, kerkib üles küsimus, kuidas mõjub meile nii lähedane sõda hanke-tegevusele ja kas ei peaks võib-olla toimuma kogu meie töös paratamatu ümberorienteerumine.

Et aegade mõju uusproduktiooni peale küllaltki märgatavat survet on avaldanud, see kajastub kõige kujukamalt majandusministeeriumi poolt seltsidele saadetud kokkuvõttest, kus käesoleva aasta oktoobri- ja septembrikuu toodang on vähenenud 50% võrra, võrreldes sama aasta esimeste kuudega.

Üldine juhitud tööpinge lõdvenemine ühelt poolt ja teisalt kergesti nakatav epideemia „raskete aegade“ saabumisest, olid siin toodangu langust mõjutavaks teguriks. Kuid mitte meie kained ning kaalukad põhjamaalased pole lasknud häirida oma siserahu, vaid sama närvilikkust võidi konstateerida ka kõikide teiste rahvaste juures, kui meie vastavate seltside aruandeid ning kokkuvõtteid lehitseme.

Ometigi pole huvituseta märkida neid erinevaid meeleolusid ja sellest tingitud reageerimist kindlustuskaitse vajadusse, mida esile kutsus 25 a. tagasi alanud suur Maailmasõda.

On avaldatud arvamist, eriti just kindlustusalal kõrvalseisjate poolt, et seoses sõjahädaohuga täielikult seistub

elukindlustuse töö ja ühelgi ei tule mõttese mõelda teadmatule tulevikule kümnete aastate pärast.

Nii võib see olla küll meil, kus kindlustuskaitse tähtsuse hinnang pole suutnud veel tungida rahva südamesse, vaid on sunnitud taganema iga teise või kolmanda järgu tarve ees.

Heites pilku aruandele elukindlustuse arengust Rootsis 1916.—1918. a., torkab silma hinnang: „Eriti elav aeg, hea konjunktuur elukindlustuse alal.“ Sama hämmastavad on arvud, mis Rootsi elukindlustuse uut produktiooni kogu sõjaaja kestel kujutavad.

Kui sõja esimesel, 1914. aastal uus-toodang peale lühikest seisuaega andis kogusummas 158,2 miljoni Rkr. väärtuses uut produktiooni, siis sõja viimaseks aastaks, 1918-ks, on uusproduktioon tõusnud 431,2 miljoni kroonile. Tõus ennesõjaaegsega võrreldes seega ligi kolmekordne.

Veel huvitavam on aga Taani elukindlustuse areng: sõja kestel, kus üldhinnanguna samuti võime lugeda: „Sõjaaja kestel suur elavnemine elukindlustuse akvisitsiooni alal; enne 1914. a. seisak ja pärast sõda jällegi seisak.“

Meeleolud, mis sõjaeelsete sündmuste möödumisega jälle rahunesid, juhtisid rahvamasse uuesti ainukesele tõhusama kaitsevahendile — elukindlustusele, mille tulemusena ka alates esimesest sõjaaastast märgatav tõus elukindlustuse uusproduktioonis.

Niipalju erapooletute riikide kohta. Kuid ka sõjast aktiivselt osavõtnud riikide elukindlustuse areng ei näidanud katastroofilist langust, nagu seda meie mentaliteedi järele ennustada võiks, vaid elukindlustuse uusproduktiooni tagasiminekus võis märkida imestamisväärt väikest langust.

Nii näeme Inglismaal elukindlustuse uusproduktiooni toodangus Maailmasõja eelsel 1913. aastal ja järgnevate aastate saavutuste vahel võrdlemisi tähtsusetat vahet. Nii oli:

1913. a. uusproduktioon	67.000.0000 £
1914. a. „	60.000.000 £
1915. a. „	48.000.000 £

kusjuures kohe peale sõda algas uusproduktiooni tõus ja ületas eelmiste aastate taseme mitmekordselt.

Ülaltähendatud arve lugedes võiks tekkida aga arvamine, et kuigi elukindlustuse uusproduktioon ärevatel maailmasõja aegadel ei näidanud languse tundemärke, siis võib-olla lõpetasid paljud oma kindlustused või koormasid oma poliise laenudega. Andmed on olemas jällegi sõdivate riikide kohta, kuid pole kahtlust, et erapooletute suhtes need veelgi olid paremad.

Nii kasutati elukindlustuse poliisilaenu:

Austrias:

1913	—	71.817	milj. kr.
1914	—	71.846	„ „
1915	—	72.433	„ „
1916	—	67.205	„ „
1917	—	62.018	„ „
1918	—	57.185	„ „

Inglismaal:

1913	—	62.901	milj. £
1914	—	63.256	„ „
1918	—	70.546	„ „

Kokkuvõttes peame veenma, et ärev aeg ei riiva elukindlustust ometigi sel määral, et selle edasiarendamine võiks seisma jääda või pidurduda.

Ka viimaste sündmuste mõju elukindlustuse uusproduktioonile meie naabermaades ei näita katastroofilist langust. Olemasolevad andmed Saksa kohta on selles suhtes küllaltki tähelepanuväärivad, kuna siin tulemused I aasta-poolel on olnud tunduvalt suuremad kui möödunud aastal kokku.

Kui nüüd analüüsida neid põhjusi, mis sunnivad meid mõtlema elukindlustusele, ja võrrelda tarvidust praegu ja mõned aastad tagasi, siis jõuame küll selgele otsusele, et praegusel momendil kindlustuskaitse evib suurema tähtsuse ja väljendus „ootame ära“ on täiesti põhjendamata.

Elukindlustustegevus on korduvalt üles näidanud head kohanemisvõimet ja see suur ühiskondlik ülesanne, mis tal täita kindlustab, et sõjahäired ka sellel alal võidetakse, sest vaevalt saab oletada, et kindlustuskaitse vajadus oleks väiksem ajal, mil vägivald ja surm valitsevad maailma. **Aug. Pähkal.**

Siit-sealt.

Taani elukindlustusseltside uusproduktioon käesoleva aasta esimesel poolel oli 135,3 milj. krooni 139,6 milj. krooni vastu eelmisel aastal. Suremusjuhtude ja tagasiastude tõttu vähenes Taani elukindlustus 73,5 milj. kr. võrra.

*

Vaatamata sõjale pole olnud Hiinas kindlustuste suhtes olulisi muudatusi. Nagu näitab „Hon Kong Fire Insurance“ aruanne, oli käesoleva aasta esimesel poolel preemia sissetulek 1.278.000 dollarit eelmise aasta 1.345.000 dollari vastu.

*

Parisis asutati kindlustusvõtjate ühing, mille sihiks on kindlustuspropaganda tege-mine.

*

U. Prantsuse kindlustusaktsiaseltsil oli 1938. a. sissetulekut 1316,9 milj. franki, kusjuures toimus väljamaksmisi kahjude eest 779,9 milj. franki. 1937. a. oli sissetulek 1190,9 milj. franki ja kahjusummad tõusid 779,9 milj. frangile.

*

Rootsi vastastikused kindlustusseltsid on otsustanud alates 1940. a. alandada korterisistustuse tulekindlustuse preemiaid 10—20 protsendini.

*

1938. a. andsid 13 Tšiili kindlustusseltsi välja 37.107 poliisi 426.547.000 dollari suuruses. Välja makseti 33.294 poliisi 268.312.000 suuruses. Aasta lõpuks oli kindlustuste sees 167.149 poliisi 1.686.153.000 dollari suuruses. Preemia sissetulek tõusis 71.647.000 dollarile 64.642.000 vastu eelmisel aastal.

*

Käesoleva aasta esimesel poolel anti Soomes välja 55.322 elukindlustuspoliisi 733 milj. Soome marga suuruses. Eelmisel aastal sama aja jooksul tõusis poliiside arv 58.582 788 milj. Soome marga suuruses. Sellega näitab Soome elukindlustus tagasiminekut poliiside arvus 2,0 ja kindlustussummas 7,6 prots.

*

Belgia kindlustusseltsid koguvad praegu statistikat kõigi liiklemisõnnetuste kohta, et uusi kindlustustariffe välja töötada.

Ebaisikulisus hanketöös.

Inimesel on sünnipärane omadus endakaitse. See väljendub kõikjal. Ta ei kaitse end ainuüksi siis, kui ta keha on hädaohus, vaid alati, kui ta tunneb, et mingi tema huvi on hädaohus.

Kindlustuse hanketöö juures võib tihti märgata, et inimene puikleb vastu pakutavale kindlustusele selletõttu, et tal on selline tunne, et temalt tahetakse midagi saada, midagi ära võtta. Peagu alati, kui kedagi kõnetada ja pakkuda elukindlustust, tekib inimeses otsekohe opositsiooni tunne. Tihti on see tunne niivõrd tugev, et kõnetatav ei saa asjasse suhtuda erapooletult, vaid ta mõtleb, kuidas saaksin kõige lihtsamalt ebamugavast vestlemisest lahti. On selge, et kui kindlustuse kandidaat lähtub seisukohast, rääkigu see mees, mis tema tahab, aga mina ennast ei kindlusta, on väga raske kindlustust läbi viia.

Siit on järeldus, katsu kandidaat viia selleni, et ta asjasse suhtuks vähemalt erapooletult.

Kõige parem võimalus selleks on, kui saab elukindlustuse mõtet selgitada selliselt, et kandidaat oleks veendunud — seda juttu ei räägi ta mitte selleks, et minu elu kindlustada tahetakse. Hankepraktika näitab, et sääraselt serveeritud jutt on palju tulemusrikkam. Käesolevate ridade kirjutajal on olnud terve

rida juhuseid, kus on mindud kuskile asutusse hanketööl, kus töötavad mitu inimest ühes ruumis ja kus on teada olnud üks väga sobiv elukindlustuse kandidaat. Tagajärjeks on olnud aga see, et isik, kellele hankejutt otseselt oli sihitud, ei kindlusta ennast, vaid kindlustab end keegi teine, kes elukindlustust hoopis vähem vajaks, aga kes kogu jutlemist vabalt pealt kuulab.

Käesolev asjaolu tõendab selgelt eelpool mainitud põhimõtet: „Kindlustusvõtja vajab tunnet, et ta oleks vaba omis mõtteis. Häid kandidaate saab tihti seltskondliku vestlemise juures elukindlustuse üle, öeldes, et ma ei taha teid ometi kindlustada, vaid seletan ainult, milles elukindlustus seisab.

Kui kuulajale jäi veene, et tõesti see jutt oli mõeldud üldiseks seletuseks, siis on see osutunud parimaks eeltöök. Tihti ju küsitakse: „Miks oled kindlustusmees ja kuidas sel alal läheb?“ See on parim võimalus ebaisikuliseks elukindlustuse hüvede selgitamiseks.

Säärasel juhul kuulab isik kahtlematult erapooletult su juttu pealt ja on isegi võimalusi samal päeval korralikku ettepanekut saada.

Kokkuvõttes võib öelda, kus võimalik, räägi hankejuttu ebaisiklikult.

A. L.

AHASVERUS.

Kindlustusmehe jõulujutt.

See oli pisut ebatavaline seltskond, kes istus metsailem Variku koduselt mugavas võõrastetoas, olles koos pikkade aastate järgi. See oli vanade koolisõprade kokkutulek ja ühine jõulurahu maitsmine metsade karastavas vaikuses ja üksinduses. Metsailem Varik, veidi tüsedusele kalduv mees, oli lahke võõrustaja ja selle tõttu jõulu laupäev möödus omavahelises mõnuses vestluses, mille juurde hea õlu oli oivaliseks desserdiks. Mind tõi ainult juhus sellesse toredasse seltskonda, miline koosnes peale majaperemehe veel Tallinna advokaadist Lemmistest, kohalikust pan-

gajuhatajast Mõtusest, ühest maakeskkooli õpetajast Kärrest ja kodumaa suurema kindlustusseltsi inspektorist Sarikust.

Kärme oli pajatanud oma elust mitmeidki huvitavaid üksikasju, Lemmiste oli vahelduseks jutustanud igasuguseid anekdoote ja metsailem ise ei olnud kade jahilugude rääkimisega.

„Et ka metsamees oskab oivaliselt luisata, seda ma kuulen täna esmakordselt, iseasi, oleks see jutt tulnud Reinu suust,“ naeris selle järgi Mõtus ja vihjas Sarikule.

„Tänapäeval pole valetamisest kasu, sest isegi pangajuhatajad on läinud niivõrd targaks, et ei anna enam võltsveksli vastu laenu,“ lõikas Sarik vastu.

Nii areneski omavaheline sõnasõda ja teravmeelsuste ilutulestik, milles ükski ei tahtnud kergesti alla vanduda. Asi võttis aga lõpuks

On saabunud aeg.

Liikudes kindlustustegelaste peres, kuuludub tänapäeval väga mitmesuguseid arvamisi: ühed on pessimistid ja arvavad, et praegu tuleb hankemehe kutse hoopis nurka visata, teised leiavad, et vaatamata erakordsele ajale võib hea tahtmise juures praegugi mõndagi saata korda, ning kolmandad tunnevad, et just nüüd on tulnud nende tund — erakordsed ajad kohustavad erakorraliseks ettevaatuseks — need on optimistid.

Kui vaadelda seda asja lähemalt, siis näib, et õigus on kõigil, või ka mitte kellelgi.

Pessimistid, kes nüüd oma kutsele käega löövad, pole paremad kui väejuoksikud, kes esimest vaenlast kohates kohe põgenevad. On ju õigus, et erakordne aeg on kodanike meeled ja mõtted kiskunud kaugele tulevikukavadest. Raske on inimestega sel teemal juttu ajada.

Ent kui vaadata veidi tagasi, siis peame tunnustama, et meie põlv pikka rahuaega õieti ei tunnegi. Üks sündmus

teisest kohutavam järgneb teisele. Kord puhkeb siin, kord seal katastroof, mis ähvardab meie tulevikku. Kuid elu vajab elamist. Ainult nõrgad iseloomud võivad tulevikule lüüa käega, tundmata muret enda ja perekonna homse päeva eest. Ainult need võivad oma hoolimatust vabandada erakordsete aegade ja lüüa kõigile käega.

Ka nõrgad esindajad löövad tänapäeval oma tööle käega, unustades omad kohustused, oma töö, kaaskodanike ja seltsi vastu ja ahastavad ühes teistega halbade aegade üle. Muidugi ei saa sel puhul hanketööst juttugi olla. Hea, kui need inimesed suudavad veel seniseidki poliise hoida jõus.

Teine liik esindajaid on ükskõiksed. Nad on kui tuimad palgasõdurid, kes vaid täidavad mehaaniliselt oma ülesandeid. Nad teevad vaid selle töö, mis tänapäeval laseb end veel kuidagi liigutada. Katsuvad enam tähelepanu pühendada tule- ja teistele asikindlustustele, mis, vaatamata erakordsele ajale, siiski leiab tavalistegi kodanike hulgas veel eluõigust.

õige terava ilme ja osa meestest hakkas juba ägestuma, kui Varik sekka hüüdis:

„Küllalt, saksad, jätame selle jutu karude arutada, kes meist õigem on või kes kõige variseerlikum. Teen ettepaneku, et igamees räägib nüüd ühe väärilise jõulujutu ja ilma fantaseerimata.“

„Siis alaku Sarik, temal on alati midagi uut ütelda ja pealegi on ta meist noorim,“ tegi Kärme ettepaneku.

Sarik muigas viimaste sõnade juures ja näitas sõrmedega oma hallidele juukstele meelekohtadel: „On see veel noorus!“

„Aga kallis mees juuksed ei määra ometi kellegi vanadust, inimene ise oma elu ja olemisega näitab, kas ta on noor või vana, ja, noh, sinu lendamist me tunneme, teame kõik!“ märkis Lemmiste.

„Kas aga tead, et minu lendamine ei ole muud midagi kui elukutse, mis sunnib mind lakkamatult liikuma ja valvel olema?“ muutus Sarik tõsiseks ja ta silmad vaatasid läbitungivalt Lemmistele.

„Aga kuidas jääb jõulujutuga?“ päris majaperemees.

Sarik süütas sigareti ja kui suitsurõngad pikkamööda lae poole tõusid, algas ta.

„Õieti see pole mingi jõulujutt, kuid et see juhtus just jõulude eel, siis meelestub see mulle alati kui jõululaupäeval näen rõõmsaid nägusid ja kuulen aisakellade tilinat. Et te aga kõike paremini mõistaksite algan selle loo eellooga.“

Olin oma elukutses alles päris roheline ja sellest on juba ligi paarkümmend aastat tagasi. Maakonna instruktorina tuli mul päevpäeva kõrval väljas olla, tuli ajada kindlustusalale esimesi vagusid. Polnud mul tollal peagu ühtki inimest, kes oleks võinud tööks anda vajalisi juhtnööre või oma kogemustest pajatada midagi kasulikku. Teate, raske on olla oma käe peal rätsep, kuid veel raskem on hakata omal käel kindlustusmeheks. Ma ei taha teha suuri sõnu, kui ütlen, et sageli vandusin oma kutsevaliku maapõhja ja otsustasin loobuda sellest. Yeldi hiljem järele mõeldes pigistasin hambad kokku ja rassisin edasi,

Nad teevad oma töö väga lihtsaks ega püüagi vastavalt erakordsele ajale panna tööle erakordset energiat.

Muidugi on see teine liik eelistatum esimesest, kuid kindlustusmehe kõrget ülesannet siiski mitte täiel määral vääriv.

Kolmas liik — need on kindlustustegelased-entusiastid, kes üheski olukorras ei kaota pead. Need leiavad, et ka praegusel ajal on võimalik teha elukindlustuse selgitustööd ja sõlmida uusi lepinguid.

On arusaadav, et tänapäeva kärsitu olemine ei luba kodanikel kuulata rahulikku kindlustusjuttu, mis on ehitatud üles endistele tõdedele ja tõekspidamistele. Kindlustusmehel tuleb oma klientidele nüüd siiski läheneda oludekohasemalt, arvestades olukorra ja pävasündmustega.

Nagu näitab tänapäeva kindlustustegelus välismaal, ei olda siin sugugi nii õrn sõjasündmustele. Isegi Saksamaal, kus juba mitmendat kuud käib avalik sõjategevus ja kus suur osa keskaastais kodanikke on mobiliseeritud ja istuvad kaevikuis, käib hanketegevus oma rada.

Kodanikud kalkuleerivad ja seda väga õieti, et kui peaks sõjaohu tabama

neid nii, et see riivab kindlustusseltside varandusi, siis loomulikult kannatavad ka teised varandused. Ent kui kõik üldiselt möödub rahulikult, siis kodanik jääb teda tabanud õnnetuse korral kaitseta. Kui tavalisel ajal kaaskodanikud abistamiseks on palju heldemad sirutama oma kätt ja ka riigil on võimalusi rohkem hoolitseda oma kodanike heaolu eest, siis erakordseil aegadel on siin palju vähem lootusi, kuna avalikkuse ja riigi tähelepanu on suunatud mujale.

Seepärast omab kindlustuskaitse palju suurema tähtsuse just erakordsetel aegadel. Ja nagu näitavad kogemused, on paljud teised riigid, kes meiega on võrdsetes olukordades, seda ka väga tõsiselt hinnanud. Kindlustuskaitse korraldus Rootsis ja teistes Skandinaavia riikides ei näita praegu sugugi tagasikäiku, vaid püütakse kindlustuskaitset veelgi laiendada.

Arvestades meie olukorda, ei ole meil sugugi erilisi põhjusi loiduseks, vaid peame kahekordse intensiivsusega jätkama oma tööd. Meie majanduslik üldolukord on viimaste aastate jooksul näidanud tunduvalt tõusu ja seepärast ei saaks kindlustustööd takistada ka ma-

teades ainult, et see ala on kerge, kus ise ei tööta. Panin kõik oma energia välja, kaotasin enesest väiksemagi mugavuse armastuse ja igapäevases töös oli vaid kolm juhtmötet: töö, töö, töö.

Ma ei hoopole sellega sugugi, kui märgin, et see töö oli tollal tänamatum, mida ilalgi tehtud. Kindlustusala oli rahvale täiesti uus ja meie töömeetodid vanad, või õieti polnudki mingeid meetodeid. Palju tuli alla neelata rahamõnituste piprateri, tuli kannatada rahulikult sõimu ja ikka jätkata otse vihani kalduva püüvisusega.

Mäletan, et Viljandimaal külastasin üht vallasekretäri, et sõlmida talle elukindlustust. Mees oli äsja abiellunud, teenis korralikult nagu vallasekretärid ikka ja oli kõigiti parima tervise juures. Meie kindlustusmeeste keeles ühesõnaga priima kandidaat, kellele teha kindlustuse ettepanek. Minu esimene külaskäik ei andnud tulemusi. Kuigi mehega sai räägitud pikad jutud maha, keeldus ta lepingut sõlmimast põhjusel, et abikaasa ei olnud kodus ja ilma tema teadmata ei soovinud ta seda kaa-

luvut sammu teha. Leppisin kokku uueks külastuseks. Ja kui ma uuesti vallamaja astusin, oli sekretäri poolt vastuvõtt hoopis jahedam. Alustasin juttu õige tagasihoidlikult ja pika-peale mees muutus pisut lahkemaks, aga seniiks ainult, kuni tupp saabus noor proua. Viimane suhtus minu seletustesse niivõrd üleolevalt ja mõnitavalt, et ma peagi tundsin oma sealoleku mõttetust.

Kuid küllap olen ikka vist sündinud täiseestlasena, sest kui mõni nädal samast vallamajast mööda läksin, ei suutnud sisse astumata jätta. Lootsin, et vahepeal on noor proua asja järele mõtelnud ja soovib ehk ajada veidi tõsisemat juttu. No — sõbrad, see oli mul vast elamus. Juba vastuvõtt oli selline, mille peale mõnigi mees oleks ümber pööranud. Surusin maha kõik piinlikkuse ja alustasin prouaga juttu, kuna tookord ei olnud kodus meest. Selgitasin asja lihtsalt ja kõigiti käegakatsutava selgusega. Iroonilise muigega kuuldas proua mu juttu ja kui lõpetasin, vastas ta külmalt: „Ah, siis säärase jutuga loodate mind lolliks rääkida!“

Hoia kindlustused jõus.

Ära ole kunagi kindel, et kui poliisio-
maniku nimi seisab teie raamatus, siis
jääbki ka ta sinna. Eriti tähtis on seda
praegusel ajal pidada silmas, kui on
käimas mitmesugused tuuletõmbused ja
inimesed oma igapäevastes muredes ja
askeldustes tunnevad, nagu oleks pree-
mia maksmine asjata koorem, milleta
võib läbi saada. Selle tõttu tahavad ka
paljud viivitada preemiamaksmisega
või jälle teevad katset lõpetada elu-
kindlustust.

janduslik kitsikus. Kuuldused igasugus-
teks võimalikeks juhtumiteks on sageli
sihilikud ja ei õigusta sugugi jätma en-
da ja oma perekonna tulevikku saatuse
hooleks.

Kui deserteeruvad esimese ja teise
kategooria kindlustusmehed, siis nüüd
on tulnud aeg neile, kes oma kutset võ-
tavad täie tõsiduse ja vastutustundega.
Nüüd on saabunud nende kindlustus-
meeste aeg, kes ei ole väljas mitte pal-
gasulastena, vaid kellel leidub usku ja
indu omaks kõrgeks ülesandeks.

J. K.

Sellepärast tuleb olemasolevaid poliisi-
omanikke hoolega silmas pidada ega
kunagi unustada vana kontakti elusta-
mast. Esimeseks ja tähtsamaks ülesan-
deks sellejuures on, et kõnelustel poli-
siioomanikkudega tulevad hajutada iga-
sugused kahtlused, mis võivad praegusel
ajal tekkida elukindlustuse kindluse
suhtes. Tuleb selle juures rõhutada, et
kindlustus on saanud jälle juba kümneid
aastaid vanemaks, kosunud ja kogunud
jõudu, nii et ta ei varise mitte iga tuule-
puhangu tõttu, nagu see oli võimalik
minevikus. Peale selle on minevik juh-
tinud tähelepanu sellele, millised rasku-
sed võivad kindlustusajandusele ette
veereda, ja sellepärast arvestab ka täna-
päeva kindlustus kõigi võimalikkude
raskustega ja teeb ka eeltöid, et kui
raskusi tuleb, kuidas siis tervena ja
elujõulisena välja tulla. Kindlustus pole
mitte ühe päeva liblik, kes ärkab ellu
päikesetõusuga, lehvib päikesepais-
tega rõõmsalt oma tiibu, et öö saabudes
lakata olemast. Kindlustus, mille sihiks
on aidata inimesi, pakkudes neile tuge
eluraskuste puhul, on rajatud tänapäe-

Püüdsin selgitada, et ei mõtelnud sinna
poolegi tüürida, et kedagi lolliks rääkida, sest
ükski loll siiani nagunii ei ole kindlustust
pooldanud ega ka sõlminud. Kuna teadsin
nende majanduslikku olukorda päris hästi, siis
tegin väikese kalkulatsiooni paberile, kuidas
nende majapidamises võiks kujuneda kindlus-
tuspreemiate tasumine ja kuidas see summa
tulevikus võiks kasulikuks osutada, kusjuures
ma hoopis rõhutamata jätsin selle võimaluse,
et tema abikaas võib surra enne tähtaega.

„Kuulge, mis huvi see Teile pakub, kuidas
me tulevikus elame?“ nähvas prouake tera-
valt.

Tegin siis lõplikult selgeks, milliseks võiks
tulevikus perekonnaelu kujuneda, kui ei ole
enam perekonnapead. See jutt oli aga tiku
pistmine püssirohuvaati.

„Ah soo, siis mulle tullakse ette kuulutama
mehe surma ja maalima tondilugusid seinale.
No kuulge, teie haletsemist meile küll vaja
ei ole. Võin kas või kerjata, kuid sääraseid
kopikaid ma omale ka koguma ei hakka. Nüüd
on õige prohvet välja tulnud, kes kuulutab

paradiisi, selleks, et meilt raha välja petta,“
prahvatas see põikpea.

Kaotasin ka pisut enesevalitsemise ja soo-
vitasin proual ainult kaks päeva kerjata. Ja
see oli ka kõik, mis ma sain rääkida. Edasi
karjuti mulle kohe ust näidates: „Välja!“

Mu järel kuuldus sõnu veel nagu „agendi-
nolk“, „petis“ jne.

Nüüd on sellest ajast tagasi üle 15 aasta.

„Pagan võtaks, Sarik, ega's see polnud ka
mingi jõulujutt, naistega on ju igal mehel
ametiasjas asjatuid sekeldusi,“ hüüdis Lem-
miste.

„Kuid luba, ma jatkan,“ kõlas Sariku ra-
hulik vastus.

„Paar aastat tagasi pidin Tallinnast veel
jõululaupäeval sõitma Viljandisse. Nagu ikka
pühade eel, oli enne trügimist, kui sain vagu-
nisse ja pealegi veel istuda. Mu vastas pingil
oli nurka tõmbunud keegi naine, kattes enese
peagu üleni mantliga. Logisevarütmiliselt hak-
kas rong liikuma. Vagunid olid täis rõõmsat
rahvast, eriti noori. Surusin enese pinginurka
ja püüdsin lugeda lehte. Siis korraga märka-

val alusele, et ta võib võimalikkudest raskustest välja tulla ise: Kindlustuseltsid pole enam niivõrd ärilised ettevõtted, nagu nad olid minevikus, kus peasihiks oli tihti saada ainult suurt kasu. Selletõttu olid nad ka tihti plaanistatud ainult normaalolukordade jaoks, kus oli hea kasu lõikamine võimalik. Loomulikult ei suutnud sarnastele kalkulatsioonidele rajatud kindlustusasutused mittenormaalolukordades oma ülesandeid täita.

Kõikjal üle maailma võib näha, et kindlustusandus on stabiliseerunud, muutunud kindlamaks konjunktuuri kõikumiste vastu. Kindlustusandus on elanud üle kriise, sõdu, kuid nad on jäänud püsima. Nagu näitavad andmed üle maailma, on kindlustusandus-ettevõtted ettetulevaile raskustele kõige viisakamast vastu panema. Kuna teised ettevõtted sulgevad oma ukseid, jätkub kindlustusandustes töö kohanedes uute olukordadega. Nii töötavad Hiinas endiselt kindlustuseltsid, kuigi seal vältab sõda juba üle kahe aasta. Kuigi aastaid väldanud kodusõda Hispaaniat tugevasti laastas, varendas tuhandeid ärisid, tulid kindlustuseltsid siiski tervelt välja ja täidavad omi kohustusi, mis

sin, et vastasistuja mind hetkeks teravasti silmitses, kuid samas aga peitis end mantlisse nagu tigukarpi. Rong aga kihutas õhtuses viidevikus edasi. Olime jõudnud Tallinnast eemale mõne jaama võrra, kui ma märkasin, et mu vastasistuja mind vaatas üksisilmi. Minugi pilk pöördus tema poole. Ta oli keskealine naine, näis kuidagi äärmiselt närvilisena ja ta silmad näitasid, et ta oli hiljuti valanud pisaraid. Ja korraka tundus mulle see nagu äärmiselt tuttavana. Kuigi mul inimesed võrdlemisi hästi meeles seisavad, ei tulnud mul äkki meelde, kus olin seda naist näinud.

Ja siis nagu mingist sisemisest ajest sunnitu pöördus naine minu poole: „Härja Sarik, kui ma ei eksi.“

Ma jaatasin ja samas teadsin ka, et mu vastasistuja oli proua Mets, toosama sekretäriabikaasa, kes mind aastate eest välja viskas.

Sama väljaviskamine meelestus nüüd ka nähtavasti temale.

„Võib-olla peaksin veel nüüdki vabandama, sest aastate eest olin teile vastu tõesti häbematu,“ algas ta kuidagi resigneeritult. Mul ei

nad on lepingutega endile võtnud. Ei saa salata, et see kodusõja kupulaskmine mõjus kindlustusandusele rängasti, kuid tõsiasi on see, et elujõulisena astus ta raskustest välja ja aitab Hispaaniat üles ehitada.

Kuna meie maa saab tunda mujal leegitsevate tulekollete tõttu ainult sõjakonjunktuuri raskusi, siis on meie inimestel kõige vähem põhjust karta kindlustuste kindlustust. Vastupidi, kindlustus just suurendab kindlustunnet, mis võib üksikisikul kaduda sõjakonjunktuuri raskustes. Üksikisik võib konjunktuuri raskustes variseda, tema perekond suurtesse raskustesse sattuda, kui ta on lõõnud kindlustusele käega, vabandades raskete aegade, mis ei luba sellisele asjale mõelda ega kulutusi teha, nagu on seda kindlus.

Kõige selle juures ei tohi ka unustada, et viimasel ajal tungib kõigis mais ikka rohkem ja rohkem esile sotsiaalse korralduse printsiip, milline printsiip on aluseks ka kindlustusel. Juba see maksuvusele pääsev mentaliteet garanteerib kindlustusele tugevamaid aluseid ka erakordsetes oludes ja isegi murrangute perioodidel. Tuleb pidada meeles, et kindlustus pole tänapäev enam mõni

olnud põhjust teise alandlikkuse ees mängida kõrki solvunud. Püüdsin jutu viia rahulikku sõiduvette.

Ja peagi selgus kurbi asju. Proua oli tulnud Nõmme sanatooriumist oma meest vaatamast, kes viibivat seal kopsuhaigena. Ja paranemiseks olevat lootusi vähe.

„Vaadate, mul on alati viimastel kuudel meelde tulnud teie jutt kindlustusest, kui kord meil käisite, — aga nüüd on see hilja?“ nuuksus ta taskurätti.

Püüdsin ütelda mõningaid lohutavaid sõnu, kuigi ei uskunud nendesse isegi. Samas aga üllatas mind naise süüdistav, etteheitel ütelus.

„Kahju, et te seekord ei suutnud kindlustust teha. Ma mõtlen, et kindlustusemees teeb kindlustusi ka siis, kui talle vastu ollakse.“

See ütelus oli mulle sama valus nagu aastate eest sama isiku poolt tehtud väljaviskamine.

Tõusin, läksin koridori ja läitsin paberossi, imedes seda pikkade, peagu närviliste sõõmudega. Mu silme ette aga tekkis kujutlus hai-

nurgatagune esindaja ega direktori asi, nagu arvati seda varemalt ja arvab mõni veel praegugi, vaid suurte sotsiaalsete ülesannete ja kohustuste instituut.

Kõiki neid asjaolusid tuleb esindajail kõnelustes kindlustatutega tuua esile. Tuleb püüda luua sealjuures usalduslikku õhkkonda, mis on võib-olla juba hakanud jahtuma.

Selle kõrval ei tohi aga unustada hoolitsemist, et preemiad sõlmitud kindlustuste eest õigel ajal laekuksid. Maksmata jäänud preemiale lisandub teine ja nüüd on kliendil maksmine juba raskem. Kergesti võib lisanduda sellele veel kolmas ja nii kerkib kindlustuse raugemise küsimus täies ulatuses üles.

Muidugi pole võimalik hoida ära kõigi preemiate maksmise hilinemist ega saa hoida ka kõiki poliise jõus. Paratamatud asjaolud, tarvidused põhjustavad paljusid raugemisi. Raugeb mõni kindlustus, siis ei jää muud abinõu üle, kui peab püüdma saada selle asemel uut kindlustust.

Teisest küljest võib tähelepanu ja hool inkasseerimisel hoida raugemist normaalsel tasemel. Kui on liig palju inkasseerimist, siis tekib ajapuudus, mis ei luba pühendada täit tähelepanu preemia viibimisele. Järgmises nädalas peitub aga juba raugemise idu.

On rumalus pingutada energiat ainult selleks, et saada rohkesti uusi kindlustusi ja jätta vanad kindlustused hoole- tusse. Igal poliisil on oma rahaline väärtus nii hästi poliisi omanikule kui ka teile endale ja seltsile. Pea teravalt silmas inkasseerimist ja hoia omad kindlustused jõus. Organiseeri oma asjaajamine nii, et poliisiomanikul on kergem teile maksta kui et saada teid kaelast ära.

Elukindlustus ja sõjaohst Saksamaal.

Euroopa mändri suurima kindlustusseltsi „Allianz- und Stuttgarten“ ajaleht „Allianz-Zeitung“ lõpetas oma ilmumise.

Viimane nr., mis ilmus oktoobrikuu viimasel, on õhukeseks kokku kuivanud ja sisaldas tavalise 36—48 lehekülje asemel ainult 10 lehekülge. Toimetuse sõnavõtus mainitakse aja- lehepaberipuudust, mis nõuab kõikide sise- maa ajalehtede väljaandmise lõpetamist. Ka selgub, et suurem enamus välistegelasi on frondile asunud, mispärast ajakiri peale sõja võidukat lõppu uuesti lubab ilmuma hakata.

Enda juhtimine toob edu elukindlustuse alal — eriti neile, kes on õppinud, endajuhtimine pole mitte endahellitamine.

Kolm küsimust mittemaksjaille.

Kui palju kindlustuskandidaatidest, kes nõustuvad elukindlustusega, tasuvad kohe sisseostumaksu ära. Kui palju kindlustatuist tasuvad omad preemiad õigel tähtpäeval. Neilt, kes ei taha õigel ajal maksta, tuleb küsida.

Kas ei nõua majaperemees teilt korteri- üüri kuu aega ette, kui ütleb ükskõiksel, makske, millal saate?

Kas ütleb raudteekonduktor lõppjaamas, kus tahate rongilt maha astuda: „Olge lahked, palun piletiraha.“

Kas teatris palutakse teid sisse astuda vaatama — ja kui teil meeldib, alles siis mak- sate piletiraha?

Kõigile neile kolmele küsimusele on vastu- seks ainult suur Ei. Kas ei pea siis mitte elu- kindlustuse eest ette maksuma.

gest sekretärist, tema abikaasast ja kahest väikesest lapsest. Tundsin teatava kibedusega, et ma oma tööga ei või mitte rahul olla. Võin taluda häbematuid inimesi, kes püüavad naeruvääristada mind hanketööl, kuid etteheited, nagu ei oskaks ma kindlustusi sõlmida, on liig valusad piitsahoobid. Kuid selliseid etteheiteid on tulnud ikkagi. Ja sellepärast, sõbrad, ärge imestage, et ma alati olen nagu lendamas. Aeg, olukorrad ja oma tööst lugupidamine nõuavad seda. Ja ega mitte asjatult pole aastad mu pähe toonud hõbedat, hõbedat, mis kõneleb ainult mulle töömuredest, raskustest ja vähesest rahulolust ja sunnib püüdma ikka rohkem.“

Sarik läitis uue sigareti.

„Vähemalt mina ei tule sulle etteheiteid te- gema, sest juba aastaid on mul elukindlustuse poliisi taskus,“ lausus nagu rahustavalt Mõtus.

Varik tõstis vaikselt õllekannu, seda ringi pakkudes. Ja veidi hiljem paluti meid õhtu- söögile.

Vana kindlustusmehe jõulueõõm.

Vana Pehap oli juba üle 25 aasta rühkinud kindlustusmehena, pühendades kogu oma elu paremad aastad hanketööle. Ta oli teinud oma töö suure armastuse ja hoolega ning elas nüüd vaikselt omas väikeses kodus, kus veetis vanusepäevi pensionärina. Veel nüüdki tundis ta elavalt kaasa kõigile kindlustusmeeste rõõmudele ja muredele, olles sageli abiks nooremaile kolleegidele nii nõu kui ka jõuga.

Oma seiklusrohke elu jooksul oli ta näinud mõndagi, elanud üle palju võite ja kaotusi ning seepärast suhtus ta kaasinimeste muredesse ja rõõmudesse suure mõistmise ja arusaamisega, olles alati heaks abimeheks seal, kus seda vajati.

Nüüd oli ta tervis viimasel ajal muutunud halvaks ja ta ei pääsenud palju enam kodust välja. Reuma aheldas ta ilmade halvenedes vahel pikkadeks päevadeks tuppa, kus tal ainsaiks lohutajaiks olid teenija Leena ja koer Robby. Kuna Leena oli raske kuulmisega, siis täitis Robby Leena ja Pehapi vahel sidepidaja osa, juhtides Leena tähelepanu peremehe käskudele ja soovidele.

Robby oli väga õpetatud ja tark koer, kes sai hakkama mõnegi ülesandega, mis vana Pehapile või Leenale teinekord olid küllalt rasked. Nii oli Robby tavaliselt see, kes tõi abruse olevast postitalust värskete ajalehe, viis tarbekorral kirjakese siia-sinna ja oli alati abivalmis ning tähelepanelik.

Robby oli ka heaks jutukaaslaseks. Kuna Leenaga raske kuulmise tõttu jutlemine oli väga tülikas, siis meeldis Pehapil palju enam kõnelda Robbyga, kes kunagi ei rääkinud vastu ega tüütanud küsimusega: mis sa ütlesid. Tavaliselt istus ta neil puhkudel truualamilikult peremehe jalgade ees ja kuulas tähelepanelikult, vaadates ise oma kõikimõistvate silmadega peremehele otsa, vahete-vahel vaid noogutades peaga, nagu tahtes tõelda — tõsi, tõsi; seda arvan ka mina.

Nii istusid nad sageli tundide viisi ja ajasid juttu kõigist maailmasündmustest. Neil jututundidel armastas Pehap kõnelda tavaliselt oma mälestustest ja juhtumitest, mida möödunud sündmusterohked aastad olid veeretanud ta

teele. Robby vaid noogutas pead — tõsi, tõsi; seda arvan ka mina.

*

Jõululaupäeva hommikul tundis Pehap end veidi paremini ja otsustas võtta ette teekonna lähedasse alevikku, et tuua sealt mõnda pühadevarustust. Truuks saatjaks oli talle Robby.

Nii istusid Pehap ja Bobby sageli tundide viisi ja ajasid juttu.

Kuna tee maanteed kaudu oli tunduvalt pikem, siis otsustasid nad minna üle palu, kust läks jalgrada üle kraavide. Oli ilus ilm, nagu tavaliselt jõululaupäeval. Külmanud maa-kamar oli kaetud värskel lumeräätsakaga, mida tasapisi siputas veelgi lisaks.

Olles alevikus õiendanud omad asjad ja sooritanud omad ostud, algas kodutee endist rada kaudu. Ees Robby, ajalehega hambus, ja järel Pehap pakikestega kaenlas.

Olles jõudnud käia juba üle poole teest, komistas Pehap üht kraavikest ületades nii õnnetult jäänud kraavikaldalt, et väanas jala. Ei olnud märgata küll lumurret, kuid vigastus oli siiski niivõrd suur, et takistas edasiliikumist. Suure vaevaga ajas ta end kraavipervele istukile, kuid tõusta oli võimatu.

Robby vaatas oma sõbra õnnetust kurvalt pealt, niuksatas paar korda kaastundeavaldu-

seks, kuid ei osanud kuidagi aidata. Nähes, et peremees ei sunda tõusta ega edasi liikuda, pani ta lehe suust ning tõttas kilades eemale. Jõudnud suurele maanteele, tõttas ta vastu esimesele möödasõitvale hobusemehele, et seda peatada. Kuna sõitjaks olid kaks noormeest, siis ei taibanud nad esialgu koera ootamatut kallaletungi.

Juba tahtis teine neist haarata revolvrilt võõra koera hirmutamiseks, kui hobuseajaja teda keelas. Ära tee, see ju vana Pehapi Robby. Peatades hobuse tuli koer sõbralikult juurde ja näitas hangatades kõrvalteeraja suunas. Esialgu ei taibanud kumbki olukorda, kuid nähes koera lakkamatuid vihjeid kõrvalteele, taibati, et seal peab midagi olema juhtunud.

„Toeta aga minu najale, küll me niiviisi jõuame teeni...“

Jättes hobuse sõbra hooleks tõttas ta Robbyle järele. Peagi olid nad kohal, kus Pehap oma väanatud jalaga lamas.

— Tervist. Kas on abi vaja?

— Näh, juhtus selline äpardus, et ei saa kuidagi oma jalaga edasi.

— Kuidas see juhtus? On midagi tõsisemat?

— Mida siin tõsist või. Aga vanainimese asi ja värske lumega tee libe. Veidi vääratasin ja leidsingi end vigaselt kraavist. Ah, see oled ju sina, Ants — tundis Pehap omas noores aitas ära naabertalu üliõpilasest perepoja.

— Kas on arsti vaja?

— Mis siin nüüd arstist. Küllap ta paraneb isegi, see tühine väanamine.

— Noh, kui asi nii, siis toeta aga minu najale, küll me niiviisi jõuame teeni, kus mul hobune saaniga. Pealegi on mul kaaslaseks meie uus jaoskonnaarst, kes ülkoolituttavana sõidab mulle parajasti külla.

Nii jõutigi õnnelikult teele, kus vana Pehap pandi mugavasse asendisse saani ja sõit algas koju poole, Robby sõrkides trunult järel, värske ajaleht suus.

*

Kodus pandi Pehap ilusasti asemele lamama ja noor arst korraldas kompresside ning muu vajaliku eest.

Uus arst tundus näo järele Pehapile kuidagi näolt tuttavana ja seepärast küisis ta tagasihoidlikult:

— Ärge pange pahaks, aga mulle tulete nii tuttavana ette, nagu oleks teid varemalt näinud. Kas tohiks küsida, kust tohtrihärra pärit?

— Olen hoopis Võrumaa mehi, ütles noor arst lahkelt. — Minu isa oli seal ehitusmeistriks. Nüüd on ta juba üle tosina aasta surnud.

— Kas te pole mitte vana ehitusmeister Jakobsoni poegi, kes R. kiriku parandustöödel sai õnnetut surma?

— Täitsa õigus. Tema oli mu isa. Kas tundsite teda?

— Õieti mitte palju, kuna puutusin kokku temaga vaid omal teenistusreisil. Olin nimelt see, kes sõlmis temale elukindlustuse.

— Siis olen ju mina kogu oma kutse eest tänu võlgu teile. Ainult selle kindlustussumma tõttu võimaldus mul lõpetada keskkool ja hiljem ka ülikool. Mu ema on väga palju kõnelnud teist kui heategijast, mille tõttu meie perekond võis jätkata oma elu. Tänan teid väga, hr. Pehap, selle suure heateo eest.

Nüüd järgnes meeste vahel elav keskustelu kindlustusest ja muist elulähedastest asjadest. Ja kui noor arst lahkus, oli ta vana Pehapiga saanud suureks sõbraks ning lubas teda õige pea jällegi külastama tulla.

Vana Pehap, kes sellest tutvusest oli saanud uut elutahet ja jõudu, unustas peagi oma väanatud jala ja liikus juba pühade lõpul rõõmsalt ringi. Ta oli saanud jälle uut kinnitust sellest, et ta töö on kannud head vilja. See oli talle suuremaks jõulurõõmuks.

Metsapõlemiste vastu võeti käesoleva aasta suvel Rootsis tarvitusele vahupritsid. Kustutamistel andsid need väga häid tagajärgi.

*

Hollandis asutati Zwalle linnas käesoleval aastal kindlustusselts, mis kindlustab ainult jalgrattureid.

Mida külvad, seda sa lõikad.

Piibel ütleb: „Mida külvad, seda sa lõikad“. Need sõnad öeldi paar tuhat aastat tagasi ja nad peaksid olema igale kindlustusmehele juhtlauseks.

Kui tõlkida need sõnad kindlustuse keelde, kui teie külastate kindlustuskandidaate küllalt, siis on ka teie lõikus küllaldane. Põllumees ei või saada head lõikust, kui ta pole seda valmistanud ette, ja kindlustusmees ei saa teha head äri, kui ta ei otsi selle tegemiseks võimalusi.

Kindlustusesindaja töö on seotud alati suure murega. Kindlustuskandidaatide leidmine ja nende külastamine pole sugugi kerge ülesanne. Ta näeb, et raske on pääseda kellegi jutule, saada uusi tutvusi, millest oleneb ta töö edukus. Peale selle peab ta tegema seda tööd oma ajast, sest ta jooksmise eest ei maksa talle keegi. Ainult siis naeratab talle päike vastu, kui õnnestub saada mõne elukindlustuse, sest siis saab ta oma vaeva eest tasu.

Jooksmine ühest uksest teise on tema ülesanne, ja siin peab ta kõiki võimalusi kasutama, et saada kindlustust. Kerged pole need külastused, sest et kindlustusesindaja pole teretunud külaline. Siin peab ta rakendama tõe oma võimed ja oskused, et talle mitte karmilt ust ei näidata. Isegi, kui ust ei näidata, peab ta arvestama alati võimalusega, et talle öeldakse: ei. Sellest ei'st peab püüdma alati hoiduda, sest et see lööb jalad alt ära järgmiseks külastamiseks. Kui „ei“ peale vaatamata uuesti külastad, siis vaadatakse sulle kui tüütavale inimesele, keda nähes pole külastataval muud sihti, kui et saada lahti. Sellega on juba võetud eeldused kindlustusjutuks. Võid sellega teha küll algust ja külastatav võib-olla viisakuse pärast astub keskustelli, kuid sunnitud viisakus ei või anda tulemusi. Sellepärast tuleb alati hoida, et vastus ei tule eitav. Külastuste juures peab pidama silmas, et selleks on olemas oma tehnika. Vaatame seda lähemalt.

Alustan oma käiku esmaspäeva hommikul. Külastan proua Kala, keda tunnen. Kõnelen talle kindlustusest. Kuna

näen, et ta pole kindlustuse vastu ükskõikne, küsin lõpuks: „Kui suur võiks olla teie mehe elukindlustus?“ Harilik vastus on: „1000 kroonist on küllalt.“ Mul on tarvis esmajoones võita teda ja saada endale abiliseks.

Nii nõustun alguks, et 1000 kroonist jätkub. Kuid siis hakkam seletama: Kui teie mees on terve, siis on parem hoida kuus 6 kr. kokku 3 kr. asemel 20 aasta jooksul, siis saate 1000 krooni rohkem. 1000 kr. enam saada pole mitte väike asi. Üldse on aga kindlustuse hoiu süsteem parem panga omast. Kui teie mees paneb iga kuu 6 kr. panka ja kuue kuu pärast pole temast enam maksjat, siis leiata, et ta on jätnud teile järele ainult 36 krooni. Kui ta asub aga teostama kokkuhoidu meie seltsi 20 a. plaani järel, siis saate kohe 2000 krooni. Kahtlemata on teie mees nõus sellise plaani jaoks hoidma kokku iga päev 20 senti. 20 senti pole tema meelest suur raha, kui ta teab, et teile on kindlustatud alati 2000 krooni, eks?

Üheksa võimalust 10 vastu on sellisel puhul saada jaatavat vastust. Nüüd tarvis ainult leppida kokku aja suhtes, milal külastada ta meest.

Sagedasti olen kuulnud kindlustuskandidaate ütlevat: „Ma ei või hoida kuus 6 kr. kokku.“ Minu vastus on: „Kui müüksin teile raadio 6 kr. järele maksuga kuus, siis tõesti leiaksite selleks raha, sest et iga maksmise järele jääb teil vähem maksta. Kuid ühtlasi on raadioaparaadi väärtus iga kuuga vähenenud, nii et kui olete jõudnud maksimisega lõpule, on tema väärtus juba poole väiksem, sest et ta kulub ja vahepeal on tulnud välja jälle mõni uus mudel. Kuid selle kokkuhoiu süsteemiga ei kaota teie midagi, ainult võidate. Teie teate seda, et saate alati summa, mida olete maksnud, ja katkeb maksmine enneaegselt, siis saate koguni palju rohkem.“

Tark esindaja teab, et kui kindlustuskandidaadist on saamas ostja, siis ei tohi muutuda ta liig pealetükkivaks. Nii ei küsi ta: „Kas kirjutame soovivalduse valmis?“ Ta leiab parema olevat

esitada juhtiva küsimuse: „Millal on teil aega arsti külastamiseks?“ Kui vastab kandidaat: „Ma pole veel asja suhtes täiesti kindel,“ siis peab algama esindaja uuesti tähtsamaid punkte rõhutama. „Teie tahate ju oma naise eest hoolitseda?“ Kui ta on valmis kindlustama, on ta vastus: „Muidugi.“

On ta kindlustussooviavaldusele kirjutanud alla ja olen selle juba pistnud tasku, siis ütlen: „Härra Kala, teie olete teinud väga mõistliku asja enda ja oma perekonna huvides. Lubage, et õnnitlen teid. Kas teie ei tea mõnda sugulast või tuttavat, kes tahab toimida samuti? Sellega teete head ka teistele perekondadele.“ Paljudel juhtumitel saate

mõned head kindlustuskandidaatide nimed. Siis jälle: „Härra Kala, mis te arvate, kui ütlen neile inimestele ka teie nime.“ Harilikult vastab ta: „Miks mitte.“

Müües elukindlustust püüdke rõhutada alati, et mitte preemia pole see, mis ostab elukindlustuse, vaid tervis pluss preemia.

Vahest ütleb kindlustuskandidaat: „Tulge mõne kuu pärast.“ Minu vastus on: „Härra kandidaat, teil näib olevat praegu hea tervis, miks siis mitte kindlustada. Olete teie kindel, et mõne kuu pärast on teil veel sama hea tervis. Miks mitte kasutada võimalust nüüd?“

Laiast maailmast.

Ühendriikide kindlustusseltsid „American Surety Co“ ja „New York Casualty Co“, mõlemad asukohaga New Yorgis, on asunud koolilapsi liiklemisõnnetuste vastu kindlustama, sest et liiklemisõnnetused nõuavad Ühendriikide koolilaste seast rohkesti ohvreid.

*

Hollandi kindlustusseltsid on asunud oma administratiivkulusid vähendama. Seoses sellega vähendatakse alates 1. jaanuarist 1940. a. esindajate provisjone.

*

Norra kindlustusseltsidel näib esimene poolaasta käesoleval aastal olevat tulekindlustuste alal parem kui eelmine. Nii makseti välja 5.260.000 krooni eelmise aasta 8.310.000 kr. vastu.

*

Mõni aasta tagasi asutasid Taani kindlustusseltsid Kopenhaagenis ortopeedilise hospitali. Selle edu on olnud suur. Kindlustusseltsidel on tulnud maksta vähem välja luumurrete eest. Sellepärast on kindlustusseltsid otsustanud avada veel teise samasuguse hospitali Aarhusi (Jüütimaal).

*

Rootsi kindlustusselts Valkyrien on asunud laste halvatuskindlustusi vastu võtma. Nagu näitab statistika, kannatab Rootsi laste halvatus all rohkem kui ükski teine maa. Maa-ilmas ettetulnud laste halvatusjuhtumite hulgast langeb 80 protsenti Rootsile. Lastehalvatus-kindlustus maksab halvatusjuhtumi puhul 5000—20.000 krooni, kui selle all kannatanu jääb täielikult invaliidiks.

*

Inglismaal on tõstetud laevakindlustusalal sõjariisikopreemiat 21 protsenti. Rootsisis on puulaadungite kindlustuspreemiaid tõstetud 3—5 protsenti.

*

Taani kindlustusseltsid on valmistanud teise filmi tulekindlustuse propagandaks. Filmimiseks on kulutatud 10.000 krooni. Film näitab, kui palju tuleõnnetusi tekitab igal aastal hooletus ja palju see läheb maksuma. Film hoiatab paljude ettevaatamatuste eest.

*

Prantsusmaal asus riik kindlustusasetuste järelevalvet teostama. Selle tulemusena on nüüd rida kindlustusasetusi likvideeritud, mis on kasuks kindlustatuile, sest et likvideeritud on seltsid, kes poleks tulevikus suutnud endale pealevõetud kohuseid täita.

*

Rahvaarvu tõstmisele pannakse Prantsusmaal suurt rõhku. Selle sihiga tehakse nüüd seal propagandat kaasavara kindlustamise heaks. Kaasavara kindlustus näeb ette 40.000-frangilist väljamaksu tütre abiellumisel. Aastapreemia on sel puhul 1870 franki. Juhtumil, kui isa sureb, ei tule maksta enam preemiaid. Kui tütar sureb enne abiellumist, maksetakse preemiaid protsentideta tagasi.

*

Londoni kindlustusinstituudis lord Harderi poolt peetud loengu järele on viimase pooleteise aasta jooksul tekitanud reumahaigus Inglismaal 17 milj. naela kahju.

*

Taanist teatatakse, et sõja algusest saadik on tõusnud laeva hinnad 50—70 protsenti.

Muster-kindlustusjutt.

Kindlustusjutt ise paneb kõige rohkem mõtlema noort kindlustustegelast, kui peab võhivõõra juurde sisse astuma. Võimalusi arendada kindlustusjuttu on väga palju, kuid halb ja kindlusetu kindlustusjutt võib teha asjale ainult halba. Toome sellepärast siin muustrina ühe kindlustusjutu, mis viib otse kindlustussõlmimiseni.

Esindaja: „Minu nimi on ..., olen kindlustusselts ... astusin sisse, et tutvustada teid, kuidas on võimalik koguda raha... (paus).“

Kandidaat: „Ma ei vaja kindlustust. Mul on juba ja aitab sellest.“

Esindaja: „Rõõmustab väga, et olete juba kindlustatud. Kui suure summa peale, kui tohin küsida?“

Kandidaat: 2000 krooni.

Esindaja: Millises kindlustusseltsis?

Kandidaat: (Nimetab seltsi.)

Esindaja: See on hea kindlustusselts. (Tavaliselt tuleb kiita seltsi või öelda mitte midagi.) On see surmajuhukindlustus?

Kandidaat: Jah.

Esindaja: Olete abielus?

Kandidaat: Jah.

Esindaja: Lapsi on?

Kandidaat: Mul on kaheaastane poeg.

Esindaja: Härra ... räägin teile millestki väärtuslikust. Kus võite kuus 8 kr. kokku hoida. (Nimetan selle summa kui sobiva tema arvatava sissetuleku juures.)

Kandidaat: Arvan, et võin, kuid ma ei vaja enam rohkem elukindlustust.

Esindaja: Minu idee asja suhtes on järgmine. Teie olete intelligentne inimene ja teie teate, et ainukeseks viisiks omada raha on võimalik, kui hoiate niimoodi kokku, kui teete seda teie. See on kena kokkuhoiu viis, eks? Kuid on olemas veel parem kokkuhoiu viis, kui see, mis teil on seotud kindlustusselts ... (seltsi nimi, kus ta on kindlustatud). Sel on kaks sihti: esiteks hoolitsete oma perekonna eest ka siis, kui teid enam pole, teiseks kogute endale tulevikuks raha, kui elate. Kuulake. Nüüd näitan teile midagi. Teie olete 28 või 29 a. vana, eks?

Kandidaat: Olen 30-aastane.

Esindaja: Hüva. Nüüd maalin teie silme ette väikese pildi, mis teie saate, kui hoiate meie poliisiga kokku kuus 8 kr. (Tõmmake pliiaatsiga tõusev joon, alumise otsa juures nr. 30.) See on teie elujoon, meie ei tea, millal see lõpeb. See võib minna edasi aastaid, kuid võib lõppeda homme. Lisame tosin aastaid juurde. (Kirjutage joonele edasi „55“.) Kui surete, on kasvanud kapital kohe 5000 kroonile. Selle summa saab teie perekond.

Kui elate ja maksate preemiat, siis on kogunenud, kui saate 55 a. vanaks, 5000 krooni, mis makstakse teile kohe välja. Peale selle on olnud teil kindlustuskaitse kogu oma paremal eluajal. Teie näete, et olete talitanud targalt, kui olete saanud nii vanaks. Selle rahaga võite teha nüüd, mis ise soovite.

Kas tahate tõesti saada meie kindlustusseltsilt 5000 kr.? Kõik hüved saate siis, kui lasete end arstliselt järele vaadata. (Kui juba olete nii kaugele jõudnud, ei jää „jah“ tulemata.) Parem on, kui teete kokkuhoiuga kohe algust. (Andke kandidaadile võimalus valida endale sobiv aeg arstliseks järelevaatuseks.)

Pole kandidaat nõus, siis jätkake kokkuhoiu-kaitsekava selgitamist, lükkake vastuväited ümber ja püüdke viia kindlustus jälle lõpule.

Sellest saadik, kui inimene tasub esimese preemia oma elukindlustuse eest, siis see esimene maks annab uut jõudu ta kätele, uut sära ta silmadesse ja uut lootust ta südamesse. Ja kui ta ei ela teise preemia maksamiseni, siis on süüdanud majas põlema lambi, mis annab valgust selles majas ka siis, kui välke perekond tuleb tagasi hana juurest, kust lahkusid nad märgade silmadega.

*

Võt aega kaalumiseks, kuid kui tuleb aeg tegutsemiseks, lakka mõtlemast ja astu sisse.

*

On palju viise rahategemiseks, kuid elukindlustus on rahahatuse viis, mis võtab katte silme eest ära ja lubab vaadata rahuliselt garanteeritud tulevikule.

KUI PALJU ON KÜLLALT?

Kindlustussumma suurus on see, kui palju eest suudab ta maksta. Kindlustatu võib-olla vajab palju suuremat kindlustust, kuid ta ei suuda selle eest maksta, kindlustatu ei mõõda kindlustussummat oma vajadustega, vaid oma maksuvõimega. Suurem osa kindlustatuist on kindlustatud palju väiksema summa eest, kui nad seda tõeliselt vajavad.

Suurem osa on ala-kindlustatud.

Jääb aga siiski tõsiasjaks, et suurem osa kindlustatuist võiksid tasuda preemiaid suurema kindlustuse eest kui see, mis neil on, kui võtta arvesse kulutusi, mida nad teevad mitte-olulistele asjadele. Kuid teie ei saa müüa kindlustust õeldes kindlustuskandidaadile, et ta võib sõlmida 2000-kr. lisakindlustuse, kui loobub suitsetamisest. Ta võiks sõlmida koguni 5000-kr. lisakindlustuse, kui ta vähendaks veel teisi kulutusi, mis pole otseselt seotud ülalpidamise kuludega. Kui inimesed ostavad, siis tähendab, et on rohkem raha liikvel, et osta riideid, toitu ja elukindlustust.

Jutt pole käesoleval juhtumil mitte sellest, kui suur summa oleks kindlustatule ideaalne. Suuremal osal juhtumil käib ideaalne summa tal üle jõu. Meie peamiseks ülesandeks on müüa elukindlustust tema tõelise elukindluse ja tõeliselt makstasuudetava summa vahe ulatuses ning hoolitseda, et see elukindlustus seisaks jõus. See on kindlustusesindaja tõeline ülesanne ja siin seisavad ta ees piiramatud võimalused.

50-prots. preemia kasv annab 100 prots. tulu.

Ükskõik milliseid vabandusi kindlustatu preemiamaksmisel väiksema kindlustussumma kasuks ei too, saame me tõe näha siis, kui toimub poliisi väljamaksmine. Pilt on tavaliselt selline, et meeled ei soovitaks saada kaks korda rohkem ja see rohkema eest maksmine oleks olnud võimalik. Mäks pole olnud kindlustus kaks korda suurem? Lihtsalt sellepärast, et kindlustussumma on kujunenud nii suureks, kui suureks esindaja on talle seda soovitanud. 1000-kroonil. elukindlustuste ülekaal pole tingitud mitte sellest, et seda summat eelistatakse kindlustatute poolt, vaid sellest, et esindajail on saanud tavaks soovitada 1000-kroonilist kindlustust. Tuleb küsida, mille poolest on 1000-krooniline kindlustus parem kui 1500-, 2000-, 3000- ja isegi 5000-krooniline kindlustus? On tõsiasi, et paljud 1000-kroonilised kindlustused oleks 5000-kroo-

nilised, kui esindajad oleks alustanud 5000-kr. kindlustuse pakkumist. See ei tähenda sugugi, et tuleb sundida neile inimestele peale 5000-kr. poliisi, kes ei suuda selle eest maksta, vaid et palju 1000-kr. poliise on müüdud neile, kes võiksid maksta 5000-kr. poliisi eest. Et selles veenduda, tarvis vaadata kindlustatuid lähemalt ja nii näeme, et paljude kandejõud on suurem, et lisakulud, mis nõuab suurem kindlustus, ei mängiks olulist osa nende majapidamise eelarves. Ja teisest küljest, kui palju on neid 1000-kr. poliisiomanikkude hulgast, kes oleks keeldunud sõlmimast 1500-kr. kindlustust, kui seda oleks soovitatud? Väga vähe.

Kui perekonnapea kaalub oma peas, mis vahe on 1000- ja 1500-kr. kindlustussumma pealt maksta tuleval preemial, siis otsustab ta 1500-kroonilise kasuks. Summa, mille võrra on 1500-kroonilise kindlustuse preemia suurem 1000-kroonilise kindlustuse omast, on võrdlemisi väike, võrreldes 500-kroonilise lisaga, mis on lesele raskest olukorras suureks summaks, kui tal on tarvis kanda matusekulusid. Kui arvame 1000 ja 1500 kroonist maha matuste ja teised surmaga ühenduses olevad kulud, siis on kerge näidata kindlustuskandidaadile, et preemia 50-protsendiline kasv annab 100-protsendilise kasvu summale, mis jääb lesele.

Paljud võivad kindlustada kõrgemalt.

Tõsiasjaks on, et pool praegu jõusolevaist 1000-kroonilistest kindlustusist, võib kindlustussummat julgesti kahekordistada, sest kindlustuskandidaate on maksuvõime suhtes alahinnatud praktika tõttu, mis on meil kindlustusalal läbi löönud, et pakutakse ainult 1000-kroonilise kindlustusi. Ühed 1000-kroonilised kindlustused võiksid aga olla väga hästi 1500-kroonilised, teised jälle 2000-, 3000- ja isegi 5000-kroonilised. On väga tõenäollik, et valdav enamus jõusolevaist 1000-kroonilistest kindlustusist võiks olla 2000-krooniline. See tähendab aga, et mõljonid on jäänud meil elukindlustuse alal meie endi rumala harjumuse pärast laekumata ja paljude perekondade kindlustuskaitse on poole nõrgem kui ta peaks olema. Sellega oleme teinud suurt ülekohut paljude perekondade vastu, kes tunnevad selle ülekohtu suurust alles siis, kui on tabanud neid nende elu kurvem tund. See kohustab aga meid, et peame loobuma harjumusest müüa esijoones 1000-kroonilisi kindlustusi.

Arvutusviga.

Mõlemad õed näisid suurepäraselt toime tulevat. Üks oli kooliõpetaja ja teine toimetas majatalitusi. Nende omaksed olid surnud, nii et nende eest neil polnud vaja hoolitseda.

„Neil on hea elada,“ ütlesid inimesed. „On prii korter, küte ja valgustus ning veel mõningaid päritud soodustusi. Ja kui õpetaja saab vanaks, saab ta pensioni, millest nad võivad ära elada, ja küllap neil on veidi talletatud ka mustade päevade jaoks.“

Nii rääkisid inimesed. Ja niihästi õpetaja kui ta õdegi polnud teisel arvamusel. Koolitöö läks korrapäraselt ja palk jooksis sisse, kuigi vähepoolne, aga see tuli täpselt ja kindlalt. Õpetaja terviski oli suurepärane. Oli häid lootusi, et ta jõuab teenida seni, kuni võib astuda nende austatud hallipäiste rahvakasvatajate hulka, kes erilist seesmist rahuldust tundes olid siirdunud rahulikke õhtutunde veetma, kas oma väikesse suvilasse või kuhugi vaikesse üürikorterisse.

Need mõtted tulid õpetaja meelde ometi siis, kui elukindlustusagendid sattusid koolimaja.

Need oskasid asja hästi esitada — sellest oleks raske keelduda: õpetajagi võib oma eluülesandes väsida, või tuleb ootamatu haigus, mis töö katkestab. Õpetajal on ka õde, keda tarvis meeles pida. Ja kui ei juhtukski midagi ootamatut, siis vanadus ometi seisab kord igaühe ees. Kindlustussumma on aastate jooksul nagu märkamatuks kasvanud nii suureks, et sellega võib, kui tarvis tuleb, ehitada kõige mugavama kodu.

Nii nad kõnelesid. Õpetaja teadis peagu peast need põhjendused. Siiski need temasse ei mõjunud, isegi siis mitte, kui üks agentidest esitas talle kindlaid näiteid. Oo — tema tonte ei kartnud. Peale selle ta oli veendumustega inimene, kes teab, mida tahab. Temagi lõi oma trumbid lauale ja kõneluste lõpptulemus oli eitav. Üheksa võimalust kümnest — võib-olla isegi kümnes — kõnelesid selle poolt, et ta tervena saavutab pika ea. Niisugused olid ta isa ja emagi. Isa suri õnnetusjuhtumi läbi, muidu ta ehk oleks veelgi elanud. Tema, õpetaja, ei kartnud sedagi. Mis õnnetusjuhtum võiks koolis tabada? Peale selle ta oli kokkuhoidlik. Küllap sel teel koguneb vajalik kaitse vanaduspäeviks. Paiuk oli ka teada. Nad mõlemad tulevad toime. Õde pärrib selle, mis temast järele jääb, nii et temagi ei satu vaeslapse ossa. Teisiti on tugu

perekonnainimesil ja neil, kel ei ole aastate alusel isegi paiukit.

Nii rääkis õpetaja. Ta seisukoht ei muutunud, kuigi agendina toimiv naaberkooliõpetaja esitas arvukaid näiteid, mis osutasid, et meie arvutamises on sageli viga, isegi väga paha-loomuline arvutusviga.

Õpetaja naeris. Ta oli kooliski alati õigesti arvutanud ja parandas teiste vigu. Ka lootis ta õnnele. Asjata oli tonte seinale maalida. Tuleb aeg, tuleb nõu.

Agent tähendas veel, et elu on õige täpne raamatupidaja. Ta võib sageli paljastada mõtlemapaneva vea selliseski kohas, kus arvatakse ja ustakse olevat õigesti arvutanud.

Õpetaja oli hetke vaht. Oli tõsi, et elu on ääretu täpne raamatupidaja. Tuli mõnda seadagi, et kõik kindlustuseks antud sendid on kord talle. Ühtki nimetamisväärset kulu polnud küsimuses. Mängi hää! ta sisimas — kas see oli ehk nägematu raamatupidaja hää! — sundis teda järeleandmisele. Kaaluvad põhjused kõnelesid kindlustuse poolt.

Kuid ta oli kord juba veendumustega inimene. Ta oli mitu korda ütelnud, et ta ei võta kindlustust, sest ta ei taha, et ta pärast välja naerdaks. Seni ta oli arvutanud õigesti, oli usaldanud asjade käiku. Kõige parem oli rõõmsa meelega minna tulevikule vastu ilma kindlustusetagi.

Ta õde oli küll mõnikord esitanud tagasihoidliku soovi, et võiks ju see kindlustus olla. Õpetajail see üldiselt oli. Kui neist kahest õpetaja varemini murduks, ega siis temal, teenijaks olijal, kuigi kerge põli poleks.

Sina pole ju teenija, veel vähem kõõgitudruk, sähvas õpetaja. Oleme üks pere, ja mis on minu, see on ka sinu!

Nii veeresid aastad. Mõlemad õed lähenesid juba vilekümnenda aasta piirile. Mingit arvutusviga ei paistnud õpetaja arvutuste järgi ta elus juhtunud. Ta oli terve, õigemini ligagi vereküllane.

Aga ühel päeval juhtus õudne ja ootamatu asi. Õpetaja tundis just arvutustunnis olles end iseäralikult tuikuvat ja seejärel jätkuvat põõritust...

Arst konstateeris kerget verevoolu ajudesse. See tähendas seda, et töö tuli jätta ja tuli nautida puhkust ning vaikust.

Õde on olnud nüüd juba pool aastat päris ükski. Ta põetas õpetajast õde truult kuni selle lõpuni. Nüüd ükski jäädes otsib ta tuge endis-

Meie tõelised võistlejad.

Teie olete ehk kuulnud ütelist: „Võistlus on äri hing. See ütlus peab olema tõsi, sest et kus on võistlus suur, seal on ka küllalt äri. Äri küllus just tekitab võistlust.

Ärimehed on inimesed ja inimese iseloomulik külg on võtta asja kergelt — saavutada maksimumtulemusi miinimumpingutustega. Sellepärast me tunneme, et võistlus on asi, mida pole tarvis.

Kuid meie tõelised võistlejad pole mitte teised esindajad samal territooriumil, kus töötame. Need võistlejad nõuavad ainult rohkem jõupingutust. Meie tõelisteks võistlejaks on salkkond vargaid, kes varastavad meilt päeva jooksul ära rohkem ärisid, kui suudavad teha seda meie võistlejad nädalaga.

Kõhklemine on esimene neist. Kõhklemine on see, mis röövib meilt ära kindla plaanisetud äri. Sellest võistlejast on kerge jagu saada. Et lüüa seda võistlejat, peab meil olema alati koht, kuhu minna, kindlustuskandidaat, keda külastada, ja valmis kindlustusettepanek.

Teadmiste puudus on meie teine võistleja. Teadmiste puudus seisab selles, et pole küllalt tuttav meie töö üksikasjadega, et pole võimelised tuua esile müügipunkte ja et pole teravat tähelepanu ega suutelised vastama küsimustele, mis on kindlustuskandidaat kas esitanud või jätnud esitamata. Sel-

lest võistlejast lahtisaamine annab palju kasu.

Ükskõikne on jälle võistleja, kes läheb maksma kalliks. See põhjustab kaalumatuid väiteid, lubadusi ja eksimusi, mis on tingitud antud juhtnõordest ebaõigest arusaamisest. Et saada lahti sellest võistlejast, on tarvis tunda asja vastu huvi.

Julguse puudus on halveim võistlejate seast. See ei näita asju õiges valguses, moonutab tõsiasju ja näitab tähtsadena asjaolud, millised pole tähtsad üldse. Julguse puudus mitte ainult ei röövi meilt ära ärivõimaluse, vaid ta röövib meilt võime teha äri, kuigi meie pilk on juhitud äriale. Mõnikord nõuab tugevat võitlust sellest lahtisaamine, kuid sellest peab saama lahti. Sellele peame keskendama kogu oma jõu.

Need on meie neli võistlejat, mis võtavad meilt ära ärid ja kasud. Neist saame lahti, kui meil on selleks püüdu ja tahtmist.

ARVUD EI VALETA.

Kirjutage oma vanus, korrutage see 2-ga; lisage korrutisele viis; korrutage jälle 50; liitke sellele vahetusraha summa, mis on teil taskus, vähem kui kroon; lahutage nüüd 365; lisage 115. Teie vanust näitavad kaks esimest arvu, teised kaks vahetusraha summat.

Edu saladus.

Ameerika kindlustusseltsi „Mutual Life“ edukaim esindaja J. G. Moore seletab oma edu saladust:

„Minu töötamismeetod on väga lihtne. Olen sõbralikus, viisakas ja abivalmis vahekorras oma poliisi omanikega. Usun, võin ütelda julgesti: nad kõik on minu sõbrad ja mina jälle nende sõber. Suurem osa minu poliisiomanikke hüüab mind eesnime järele ja 99 prots. mu uutest elukindlustustest tuleb mul nende kaasabil.

Oma praktikas pean alati silmas, et ma ei paku kellelegi suuremat kindlustust, kui ta kandejõud seda lubab.“

telt sõpradelt. On nende hoolet. Temagi tervis on kõikuma löönud. Ka mure on oma töö teinud.

Mul oli hea õde, räägib ta. Ma ei unusta teda kunagi. Elu on nüüd igav, liiatigi et tuleb teiste abile toetuda. Haigus viis kõik kokkuhoitud raha.

Kinnitame tõeks üksildase naise sõnad. Ta õde oli olnud kohusetruu ja hea õpetaja. Aga meie sisimas on siiski tasane vastulause, kui mõtleme ta elukäigule. Ta õe elu oleks nüüd palju kergem, kui õpetaja oleks kuulunud elukindlustusagendi veenvat nõuannet. Kõigest kohusetruust kaalutlusest hoolimata ta tegi siinkohal arvutusvea.

Õnnetuste kroonikat.

Õnnetusi inimohvritega.

— 1. novembril leiti Virumaal Tudu külas oma elukorteris surnuna 53-aastane metsatöeline Joosep Detlof. Surm oli tulnud magamise ajal.

— 2. novembril said Märjamaa piimaühingu Riidaku koorejaama aurukatla lõhkemise juures surma taluomanikud Peeter Küla, Jaan Laev ja Hans Hiinamaa. Neist viimane oli 49 a. vana, 6 lapse isa. Laste vanus 8—19 a. J. Laeva jäid leinama naine ja kolm tütart. P. Küla oli 57 a. vana.

— 5. novembril jäi rongi alla ja sai surma raudteemajas elunenud Anna Simenson. Surm tabas naist veetoomisel lähedast pumbamajast.

— 6. novembril leiti Emajõest uppununa Tartus Linda tän. 10—3 elanud Pauline Piir-Rosenthalilap.

— 7. novembril uppus teel Vihterpalust Tallinna purjeka „Södren“ vanem madrus Aleksander Dyrberg, 50 a. vana, kelle tuulehoog paiskas laevalt merre.

— 9. septembril sai vingumürgituse aurikul „Hildur“ Tallinnast pärit 37-aastane mehaanik August Malm.

— Ööl vastu 11. novembrit kukkus Tallinna kalasadamas üle paadi ääre merre ja uppus Prangli saare kalur Johan Breiholm, 40 a. vana.

— 11. novembril leiti Tallinnas Tööstuse ja Karjamaa tänavate nurgal surnuna Vene-Balti asunduses 101—15 elunenud tööline Aleksander Osberg, 47 a. vana. Surm oli tulnud teel töökohale.

— 12. novembril jäi Tallinnas elektrirongiette ja sai surma trükitöeline Jaak Jürine, kelle elukoht Nõmmel Pärnu mnt. 96.

— Samal päeval pussitati joobnute poolt surnuks Are valla Altsalu peremees Artur Andersson, 32 a. vana, kes oli juhuslikult sattunud sündmuskohale. Leinama jäi perekonda.

— 18. novembril jäi Tallinnas, Poska tän. ülesõidukohal rongi alla ja sai surma 30-aastane Marta Deener, kelle elukoht Vao vallas Mõisamaa külas.

— 19. novembril sai Ellamaa ja Turba jaamade vahel rongi all surma Piirsalu valla elanik Peeter Kovsov.

— 21. novembril sai surma Urvaste vallas taluteenija Olga Parm. Surmajaks oli armukade kaasteenija.

— 23. novembril jäi metsatöödel kannu alla ja sai surma Misso vallas Alviine Ugur, kelle alaline elukoht Vastseliina vallas, Kontsa külas.

— 25. novembril jäi allavariseva paekihi alla murrus töötades ja sai õnnetut surma Petseri vallas Ulanovo külas 29-aastane Nikolai Nazimov.

— 29. novembril jäi õisu metskonnas tööl olles Abja vallast Kingu talust pärit Märt Nurk langeva puu alla ja sai surma. M. Nurk oli 43 aastat vana.

— 2. detsembril jäi Rahumäe jaamas rongi alla ja sai surma Nõmmel, Piiri tän. 3—6 elunenud Voldemar Apollo, 23 aastat vana.

Tuleõnnetusi.

— Ööl vastu 2. novembrit põles Tähtvere vallas Alfr. Siegerti Kulli talu heinaküün. Tulle jäi rehepeksumasina ja teisi masinaid ning suurem hulk loomatoitu ja põhku. Kahju 10.000 kr. Tule põhjustas hooletus.

— 4. novembril põles maha Raudna vallas Jaan Vaheri elumaja koos vallasvaraga ja rahatagavaraga. Kahju 700 kr. Tuli sai alguse pliidi alt kukkunud sütest.

— 6. novembril põles maani Halinga vallas, samanimelises asunduses Karl Jaanimetsa rehealune koos ühise katuse all oleva rehealusega. Sisse jäi ka vallasvara. Tuli sai alguse küdevast reheajust. Kahju 4500 kr. Kindlustatud oli hoone 2400 kr. väärtuses.

— 7. nov. varahommikul süttis Tallinnas, Liivalaia tän. 45 Edgar Isaki pudukauplus. Tuli ja vesi rikkusid kaup suuremal hulgal. Tuli sai alguse põlemajäetud lambist. Kaup oli kindlustatud.

— 10. novembril süttis Püssi v. Kupna asunduses Gustav Valdre ühise katuse all olev tall, laut, ait, kuur ja karjakööök ja põles maani. Tulle jäi vili, loomatoitu ja põllutööriistu. Kahju 3300 kr. Tuli sai alguse loomade söötmisel kasutatud laternast, mille hobune oli jalaga põhkude hulka ümber löönud.

— Samal päeval põles maha Saarde vallas Julius Soobiku pärandustombule kuuluv rehealune. Tulle jäi vallasvara. Alguse sai õnnetus reheajust. Kahju 3059 krooni.

— Samal päeval põles ära Karksi vallas Kassepa talus 25 kuhja põhku. Omaniku kahju 1000 kr. Oletatakse süütamist.

— 11. novembril süttis Tartus, Jakobsoni tän. 2 põlema B. Piibu elumaja kelder. Kahju 50 kr. Hoone oli kindlustatud.

— 12. novembril põlesid maha Veriora v. Kirmsi külas Joosep Raagi ja Paul Iisakovi pärandustombule kuuluvad laut ja küün. Kahju 1450 kr. Varandus oli kindlustamata.

— Lasva vallas Tautsa külas põles samal päeval maha Gustav Kirillo saun. Hoone oli kindlustatud 250 kr. eest.

— 15. novembril põlesid maani Särevevere vallas samanimelises asunduses Adolf Rulli taluhooned. Tulle jäi 1800 kr. väärtuses loomatoitu. Kogukahju 2800 kr. Varandus oli kindlustatud 2300 kr. väärtuses. Oletatakse süütamist.

— Samal päeval põles maha Kunda linna piiril Felicitas Bachblumi elumaja. Oletatakse süütamist.

— Samal päeval põles maha ka Tahkuranna vallas Soometsa külas Vladimir Aumeisteri elumaja. Tulle jäi segakaupluse kaup ja osa majakraami.

— 17. novembril süttis maanteel bensiini plahvatusel Lustivere vallas Valentin Põllusaare veoauto T-92. Kahju 1000 kr.

— 18. novembril põles maha Aegviidu männi-
lõrva- ja tärpentinitööstuse destilleerimishoone,
mille omanikuks Bruno Leetson. Õnnetuse
põhjustas retordi ülekuumenemisele järgnenud
gaasiplahvatus. Kahju 2000 kr.

— 20. novembril põles Väinjärve vallas Ko-
litsa külas maani maha Siim Birnbaumi
Pühandi talu karjalaut, koos ühise katuse all
oleva köögiga ja küüniga. Tulle jäi 16.000 kg
põhku ja 70 kana. Omaniku kahju 3800 kr. Va-
randus oli kindlustatud äräpölenud osas. Kind-
lustatud oli vaid allesjäänud elumaja. Tuli sai
alguse karjaköögi vigasest korstnast.

— 21. novembril süttis Paldiskis, Peetri tän.
nr. 32 Aleksander Gnidiini kuur. Tulle jäi
kaks nuumsiga ja mitmesugust muud kraami.
Tuli kandus naabruses Karl Kuke kahele
kuurile, laudale ja kaubaaidale, mis samuti ära
põlesid.

— 21. novembril tõusis kahjutuli Tallinnas,
Sõja tän. 7 asuvas trükivärvitööstuses katla
plahvatusel. Kahju 500 kr.

— 23. novembril süttis tuli Tartu kommerts-
koolis korstnajala ülekuumenemisest. Kahju
100 kr.

— Ööl vastu 27. novembrit põles maha Audru
vallas Põhara külas Peet Lanotsale kuu-
lva Rahu talu elumaja koos talliga ja siga-

laga. Sisse põles kaks hobust, kümme kana ja
mitmesugust vallasvara. Kahju 3500 krooni.
Kinnisvara oli kindlustatud 1500 kr. väärtuses,
vallasvara kindlustamata.

— 27. novembril põles maha Harku vallas
Vatsla külas Padama talu elumaja, mis kuulus
Kurelli pärijatele.

28. novembril põles maha Saaremaal Kärla
rahvamaja. Kahju 5000 krooni. Kindlustatud
oli hoone 2900 kr. väärtuses.

— 30. novembril süttis Tallinnas, Tööstuse
tän. 38 asuv Andres Joaso kahekordne elu-
maja, mis hävis osaliselt. Hoone oli kindlus-
tatud pooles väärtuses. Tulle jäi ka tüürnike
vallasvara.

— Ööl vastu 1. detsembrit põles maha Le-
pistu vallas Jaama asunduses Jaan Vaheri
pärandustombule kuulunud viljakuivatus ja
põhuküün koos seesoleva vallasvaraga. Varan-
dus oli kindlustatud 3000 kr. eest, kuid kahju
on tunduvalt suurem.

— 1. detsembril põles ära Koigi vallas sama-
nimelises asunduses jahu- ja saeveski koos
seesoleva varandusega. Kahju üle 15.000 kr.
Varandus oli kindlustatud 6000 kr. väärtuses.

— 9. detsembril põlesid Audru vallas Avaste
külas maha Tilga talu ait ja põllutööriistade
kuur koos vallasvaraga. Kahju 2500 kr. Varan-
dus oli kindlustatud.

Eelarvega inimestega kindlustusjutul.

Kõige raskem on saada kindlustust intel-
ligentselt mehelt ja naiselt, kes elavad kindla
eelarve järele, kes on rahul oma eluprogram-
miga ja kes ei taha muuta oma eelarvet, vaat-
tamata sellele, mis esindaja talle räägib.
Võtame selle eelarvega inimese lähema vaat-
luse alla ja vaatame, mis võime teha tema
heaks.

Kas eelarves pole ruumi küllaldasele elu-
kindlustusele? Miks elab perekond eelarve
alusel? Tõeliseks põhjuseks on, et tahetakse ol-
la kindlad, et on raha tarvitusteks — raha
ülalpidamiseks, korteriks või maja remondiks,
kütteks, kui küttagavarad lõpevad otsa,
uueks ülikonnaks, kui vana on kulunud, puh-
kuseks jne. Eelarved on koostatud alati nii,
et tahetakse kulutada võimalikult vähe neile
asjadele, millele saab antud olukorras läbi.
Eelarve, kus pole ruumi rahuldavale elukind-
lustusele, on eelarve, kus on jäänud suurem
tarvidus tähelepanemata.

Eelarvega inimene teab sendini, mis kulub
ära perekonna ülalpidamiseks. Õelge talle, et
ta vähendaks omi kulutusi 30 protsendi võrra,

ja mõõtke seda kindlustusega, mis annab sum-
ma, mis võimaldab teha 30 prots. vähem kulu-
tusi. Üks on praegune eelarve, millega elab
perekond praegu. Teine on tuleviku eelarve,
millega on perekond sunnitud elama peale
surma. Kandidaat tahab rääkida täna päeva
eelarvest. Teie tahate rääkida talle jälle tule-
viku eelarvest.

Kui palju eelarvest läheb kokkuhoiuks
tulevikule? Kui 10 prots. pannakse iga kuu
kõrvale mustapäevade jaoks, kas pole mitte
parem panna vähemalt osa sellest kindlustu-
sele? Kuna mustapäevadeks kogumine on
kindlustus, siis on seda elukindlustus veel
rohkem.

Eelarvega perekonnas on tavaline asi, et
mees ja naine on rahakulutuste suhtes ühel-
nõul, sest et eelarve on koostatud ühisel nõul
ja kaalutlusel. Kindlustusjutt tuleb korral-
dada sellepärast ka nii, et mõlemad on osa-
lised selles. Jutu kestel tuleb maalida pilt,
milliseks kujuneb naise ja laste elu, kui pole
enam kindlustust. Eelarvega perekond on siin
väga tundelik. Siis jätkke mees elama ja andke
vanaduspäevil talle tagasi need kroonid, mis
on ta kindlustuseks andnud.

Tegevtoimetaja: Jaan Kask.

Toimetuse kolleegium: M. Jõks, A. Kahlberg, A. Kivi, V. Kupfer, E. Käspert,
A. Lattik, M. Lepik, K. Niilus, O. Piilmann ja H. Tomp, vastutav toimetaja.

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, pstk. 18.

Väljaandja: Eesti Kindlustustegelaste Ühing.

Posti jooksev arve nr. 598.

Rõõmsaid pühi ja head uut aastat soovivad :

Eesti Kindlustusleht

®

Eesti Kindlustustegelaste Ühing

Eeks-Maja

Ühistegelik kindlustusselts.

Eesti

Ühistegelik kindlustusselts.

Eesti Gloyd

Kindlustusaktsiaselts.

Eesti Union

Kindlustus aktsiaselts.

ENPA

Kindlustusaktsiaselts.

OMPA

Kindlustusaktsiaselts.

Polaris

Kindlustusaktsiaselts.

Põhja

Kindlustusaktsiaselts.

Talu

Ühistegelik kindlustusselts.

Juris

Kindlustusaktsiaselts

Hind 25 senti.

O.-ü. „Vaba Maa“ trükk, Tallinnas, 20. detsembril 1939. a.

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR